

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سرمدیر: دانیال معمار
مدیر تحریریه: مهدی علیپور
معاونان سردبیر: شهرام فرهنگتی، شاهین امین، حامد فوقانی
مدیر فنی: حامد یزدانی
مدیر هنری: مهدی سلامی
مدیر عکس: فرشاد عباسی

سیاسی و دیپلماتیک: مدیر حسین ارجلو
دیپلماتیک: مدیر علی تریلی
شهرنگار: مدیر سیمین برادران
مدیر فقه و طباطبایی: مدیر مهین خسروی
تأسیسات: مدیر مهین موسوی پور
مدیر امور محمد یعقوب پور
مدیر تبلیغ: مدیر لیلی رسند
ایران شهر: مدیر زهرا عباسی

خانواده: مدیر محدث تک فلاح
مدیر فاطمه سعیدی نیا
تندیس: مدیر عیسی محمدی
مدیر عاطفه مرتضی
سرخ: مدیر جواد عزیزی
مدیر محمد جعفری
دانشنامه: مدیر محمد کراسی
مدیر ساسان شادمان
فرهنگ شهر: مدیر فرزام شیرزادی
طرح و گرافیک: مدیر محمد علی حلیمی

حافظ: به کی میگذره هر سالگی که ره دانست
دری دگر زدن اندیشه تپه دانست

گرینویچ

عروسی دوباره به عشق مادر بزرگ

یک عروس و داماد انگلیسی، فقط ۲ هفته بعد از مراسم عروسی شان، دوباره رخت عروسی به تن و یک مراسم کامل عروسی برگزار کردند تادل مادر بزرگ شان را شاد کنند. این مادر بزرگ از ایمر دارد و در یک خانه سالمندان نگهداری می شود و به همین خاطر نتوانست در مراسم عروسی شرکت کند اما مدام پیگیر ازدواج نوه اش بود. عروس هم که علاقه زیادی به مادر بزرگش دارد، این بار همراه با شوهرش به دیدار باربری ۱۱ ساله رفت و در آنجا یکبار دیگر یک مراسم عروسی جمع و جور برگزار کرد تادل مادر بزرگش را شاد کند. او گفته، مادر بزرگش مدام از اینکه چقدر خوشحال است صحبت می کرده است. ابتدا قرار بود مادر بزرگ در مراسم اصلی حاضر باشد اما پزشکان از سفر او جلوگیری کردند.

جراحی با کوچک ترین دور بین دنیا

فناوری در حوزه پزشکی، با سرعت زیادی در حال توسعه است و این روزها، یک دوربین بسیار ریز و کوچک در این زمینه مورد توجه قرار گرفته است. این دوربین که اندازه آن از یک نانده نمک هم کوچک تر است، توسط یک شرکت آمریکایی فعال در حوزه مهندسی پزشکی ساخته شده و رسماً از سوی گینس به عنوان کوچکترین دوربین دنیا شناخته شده است که انتشار تصاویر آن در شبکه های اجتماعی، بازتاب زیادی داشته است. اندازه این دوربین، نیم میلی متر در نیم میلی متر است و برای جراحی های داخلی در بدن انسان، مورد استفاده قرار می گیرد. این دوربین ها، خطر وارد شدن به بافت های داخلی را به شدت کاهش می دهد و دسترسی به نقاط غیر دسترس بدن انسان را برای جراحان فراهم می کند.

ساندویچ ۷۰ هزار دلاری!

پلیسی در انگلیس، راننده کامیونی را دستگیر کرده که از روش متفاوت و خلاقانه ای برای جابجا به جایی پول حاصل از کارهای خلاف استفاده می کرده؛ این مرد، اسکاتس را به گونه ای در ورق های آلومینیومی می پیچیده که انگار ساندویچ هستند و مدت ها کسی به او شک نمی کرده است. فکرش را بکنید که پلیس یک کامیون را کنار می کشد و روی داشبورد، چند ساندویچ می بیند که گویی آماده خوردن هستند. اما سرانجام این ترند او لو رفت و پلیس از این ساندویچ های قلابی، نزدیک به ۷۰ هزار پوند پول نقد کشف کرد. این راننده ۲۸ ساله به اتهام پولشویی بازداشت شده است. پلیس گفته که راننده به امید تخفیف در محکومیت، به جرم خود اعتراف کرده است.

فرخاوان
بی تعارف و تکلف
مثل همین متن
کوتاهی که می بینید.
ما منتظریم تا نوشته های پتان درباره مسائل
و زومرزه، مشکلات و دغدغه های پتان را برای
ما ارسال کنید. اگر اثر طنز و کارکاتور و
طراحی هم هستند پتان اینجا محفوظ
است. متن یا طرح تا آن که آماده شد یک
تماس با شماره ۲۲۰۲۲۶۲۶ بگویید تا برای
ارسال کنیم. با راهنمایی پتان.

همزیستی مسالمت آمیز بازی ها و محیط زیست

همه ما می دانیم که حال زمینمان چندان خوب نیست و به لطف تک تک ما اوضاع هر روز بد و بدتر هم می شود. جنگل ها را نابود می کنیم که آووکادو بکاریم و تا چند سال دیگر توی اقیانوس ها بیشتر از ماهی، کیسه پلاستیکی پیدا می شود. هر روز چندین تن مساه از زمین استخراج می کنیم و در عرض چند روز خیلی هایشان را به شکل زباله پس می دهیم. اما سهم بازی ها در این کثیف کاری ها پتان چقدر است؟ حالا دیگر همه واقفیم که صنعت بازی سازی یکی از بزرگ ترین و پول سازترین صنایع جهان است. اگر هم تازه از غار بیرون آمده اید، کافی است بداندید در آمد سالانه بازی ها از مجموع در آمد هالیوود و بالیوود و موسیقی روی هم بیشتر شده است. الان دیگر فقط آنهایی که بازی می کنند، درگیر بازی های دیجیتال نیستند؛ تعداد افرادی که آنها را تماشا می کنند هم هر سال رو به افزایش است. در سال ۲۰۱۷ تقریباً ۶۶۶ میلیون نفر استریم و ویدئوهای مربوط به بازی ها را روی پلتفرم های مختلف تماشا کردند. همه اینها برای طبیعت هم می تواند نگران کننده باشد و هم خوشحال کننده. خوشحال کننده از این نظر که بازی سازها و استریمرها به حجم عظیمی از مخاطبانی دسترسی دارند که اتفاقاً می توانند در زمانی که بازی های استریمها پخش می کنند، دنیای واقعی را به آنها معرفی کنند؛ می توانند گیمرها را از مشکلات زمین آگاه کنند و حتی راهکارهایی را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم یاد بدهند. بخش بد ماجرا هم این است که این فعالیت به ظاهر کم خطر، تأثیرات مخرب زیادی روی زمین دارد. حجم زباله های الکترونیکی که از خطر ناک ترین

تقلا برای تبدیل هند به بهارات

هند، یک واژه نام آشنا در سراسر دنیاست و کمتر کسی هست که این کلمه سراسر، ساده و باستانی به گوش اش نخورده باشد. اما دوران این کلمه به پایان رسیده است. دولت مستقر در هند، تغییر نام این کشور به بهارات را کلید زده و احتمالاً به زودی از سراسر دنیا خواهد خواست تا این کشور را با نام جدیدش صدا کنند. مسئله در نگاه اول چندان پیچیده به نظر نمی رسد؛ در هند بسیاری از مردم نام کشورشان را بهارات هم صدا می زنند و این تغییر، چندان عجیب نیست، اما در نگاهی عمیق تر، این تغییر واقعا پیچیده است. مخالفان حزب حاکم راست گرای هندی بهاراتیا (آشنا نیست؟) چنانچه به نام بی جی پی هم شناخته می شود، رهبران ملی گرای کشورشان را متمم می کنند که می خواهند هند را به یک جامعه تک صدای هندی افراطی تبدیل کنند و ایندولوژی خود را بر تمامی ارکان این کشور، حتی نام آن، تحمیل کنند. ماجرا از جایی رسماً کلید خورد که در اجلاس اخیر گروه ۲۰ هندی، مهمانان از سوی رئیس جمهور کشور «بهارات» به هند دعوت شده بودند و نه هند. در توییت هم رهبران حزب، از نخست وزیر نارندرا مودی به عنوان نخست وزیر بهارات نام می برند. این واژه البته از ناکجانیامده و حتی در متونی که قدمت آنها به ۲۰۰۰ سال قبل بازمی گردد هم دیده می شود. حتی قانون اساسی هند هم با همین واژه شروع می شود: «هند که همان بهارات است.» در سرود ملی هم با همین واژه معرفی می شود. ریشه آن هم با همین واژه مشخص است. سرکرت بازمی گردد؛ زبانی که زبان های مدرن هند از آن مشتق شده اند. مستقیم و غیرمستقیم توی خیلی بازی ها استفاده شده بود. مثل بازی گاندو که گیمرها را با این گونه جانوری که اتفاقاً در معرض انقراض است، آشنا کرده است. مدیران محیط زیست هم به همین منظور قصد دارند که با همکاری بازی سازها، بازی هایی بسازند که به حفظ محیط زیست کمک و گیمرها را بیشتر با این موضوع آشنا کند. در نهایت اینکه بازی ها رسانه ای قوی و تأثیر گذاری هستند و همین قدر نشان ما و شما را مسئول می کند که بیشتر مراقب انتخاب های پتان در مورد بازی ها باشیم. اینکه توجه ما به تأثیرات بازی ها بر محیط زیست بیشتر شده، امیدوار کننده است و انتظار می رود در سال های آینده هم نشانه های بیشتری از این تلاش برای همزیستی این دو ببینیم.

سرود خوانان آزادی

نیم قرن پس از سالوادور آلنده، ویکتور خارا و پابلو نرودا

حمیدرضا محمدی
چون خوشه ای گندم

و این سرزمین را سرشار خواهیم کرد از شادی لذتبخش و زربین پابلو نرودا

نیمه های ماه سپتامبر، یعنی اواخر تابستان که فرامی رسد، آنان که سر در تاریخ سیاست دارند و آنها که نگاهی به جنبش های آزادی خواهی علیه امپریالیسم و کاپیتالیسم جهان خوار دارند، سپتامبر شیلی را به یاد می آورند که از قضا آنچه در سانتیاگو رخ داد، ۵۰ ساله شد و این یعنی از سقوط سالوادور آلنده، تیرباران و ویکتور خارا و در گذشت پابلو نرودا نیم قرن گذشت. آلنده پزشک، سیاستمدار و یکرز و یک شیب نبوده، مرد سیاست بود. ۴۰ سال در این عرصه کار کرده و هم و کالت و هم وزارت را تجربه کرده بود. وقتی گام به ساختمان لاموندا یعنی کاخ ریاست جمهوری شیلی نهاد، حمایت قاطبه مردم را در پی داشت؛ زیرا نخستین رهبر سوسیالیست آمریکای لاتین بود که با رأی هموطنانش بالا آمده بود، اما ریاست جمهوری اش یک دوره هم نشد. او ۲۰ سال و ۱۰ ماه بیشتر نتوانست کار کند، اما کارهای ملی گرایانه ای هم انجام داد. وی بلندپرواز بود. همین هم سرمایه سیالاران جهان خوار را خشمگین کرد و امپریالیسم آمریکایی به دنبال سرتنگونی اش افتاد و چه کسی بهتر از فرمانده ارتش خود او، آگوستو پینوشه؟ کودتا در ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ رخ داد و «سالوادور آلنده» (Salvador Allende) به زیر کشیده شد، اما پیش از مرگ در نظقی رادیویی چنین گفت: «کارگران من، من لحظه پایان آوارم رقم می خورد.»

به شیلی و سرنوشت آن ایمان دارم. مردان دیگری خواهند آمد و بر این روزگار تارک و تلخ که خیانت بر کشور سایه افکنده، بیروز خواهند شد. به یاد داشته باشید زودتر از آنچه فکرش را بکنید، راههای بسیاری پیش پایتان کشوده خواهد شد و شما مردان آزاد را به سوی ساختن جامعه ای بهتر هدایت خواهید کرد. زنده باد شیلی! زنده باد مردم! زنده باد کارگران!»

ژنرال کودتاچی، اما قلع و قمع را آغاز کرد و در همان روزها و هفته های نخست، جوخه آتش و خون به راه انداخت و یکی هزاران نفر دستگیر، زندانی، شکنجه و کشته شدند. یکی از مهم ترین هایشان، «ویکتور خارا» (Victor Jara) بود؛ خواننده، شاعر و گیتاریست چپ مسلک که به یکی از کنشگران بدل شده بود و هر چه می سرود و می خواند، بوی سیاست داشت. دست آخر اما هر روز پس از کودتا، در ۱۶ سپتامبر ۱۹۷۳ در میان جمع پرشمار، بازداشت و به استادیوم سانتیاگو منتقل شد. در آنجا استخوان های دست و انگشت های او را شکستند و از او خواستند در حضور سایر بازداشت شدگان آواز بخواند و او ترانه «ما بیروز خواهیم شد» را خواند، اما سرانجام او را تیرباران و جنازه اش را در خیابان رکها کرد و این آخرین سرودش، پیش از خاموشی ابدی بود: «پنج هزار نفر اینجا ایم / در این بخش کوچک شهر / چه دشوار است سرودی سر کردن / آنگاه که وحشت را آواز می خوانیم / وحشت آنکه من زنده ام / وحشت آنکه می میرم / من / خود را ندر آوردم / این همه دیدن / در میان این لحظه های بی شمار ابدیت / که در آن سکوت و فریاد هست / لحظه پایان آوارم رقم می خورد.»

زندگی پدیا

گردشگری مراقبتی

صنعت گردشگری چنان سودآور است که بسیاری از کشورهای جهان از کوچک ترین امکان جذب گردشگر برای رونق این صنعت استفاده می کنند. کافی است سری به کشور کنار دستی ما یعنی ترکیه بزنید تا ببینید چطور از هر آب انبار و راهی برای رونق گردشگری استفاده می کنند. اما بعضی از کشورها، ضوابطی برای حضور گردشگران دارند؛ مثل «جزایر فارو» که حتی ممکن است برای پیدا کردن آن روی نقشه با مشکل مواجه شوید!

میتاب خسرو شاهی

صنعت گردشگری چنان سودآور است که بسیاری از کشورهای جهان از کوچک ترین امکان جذب گردشگر برای رونق این صنعت استفاده می کنند. کافی است سری به کشور کنار دستی ما یعنی ترکیه بزنید تا ببینید چطور از هر آب انبار و راهی برای رونق گردشگری استفاده می کنند. اما بعضی از کشورها، ضوابطی برای حضور گردشگران دارند؛ مثل «جزایر فارو» که حتی ممکن است برای پیدا کردن آن روی نقشه با مشکل مواجه شوید!

صنعت گردشگری چنان سودآور است که بسیاری از کشورهای جهان از کوچک ترین امکان جذب گردشگر برای رونق این صنعت استفاده می کنند. کافی است سری به کشور کنار دستی ما یعنی ترکیه بزنید تا ببینید چطور از هر آب انبار و راهی برای رونق گردشگری استفاده می کنند. اما بعضی از کشورها، ضوابطی برای حضور گردشگران دارند؛ مثل «جزایر فارو» که حتی ممکن است برای پیدا کردن آن روی نقشه با مشکل مواجه شوید!

صنعت گردشگری چنان سودآور است که بسیاری از کشورهای جهان از کوچک ترین امکان جذب گردشگر برای رونق این صنعت استفاده می کنند. کافی است سری به کشور کنار دستی ما یعنی ترکیه بزنید تا ببینید چطور از هر آب انبار و راهی برای رونق گردشگری استفاده می کنند. اما بعضی از کشورها، ضوابطی برای حضور گردشگران دارند؛ مثل «جزایر فارو» که حتی ممکن است برای پیدا کردن آن روی نقشه با مشکل مواجه شوید!

